

С Т А Н О В И Щ Е

върху дисертационен труд за придобиване на ОНС „доктор“

Тема: „Развитие на социалната работа с клиенти с онкологични заболявания за повишаване на качеството на живот“

Автор: Евгения Трифонова Братоева-Василева

Научен ръководител: доц. д.н. Сашо Тодоров Нунев

Член на научното жури: доц. д-р Стефка Иванова Динчийска

Актуалност на разработения в дисертацията проблем

Дисертационният труд на Евгения Братоева е научно изследване на изключително значим проблем, интердисциплинарен по характер и с паралелен обхват на различни аспекти: медицински, икономически, социален, психологически, социологически, методологически, методически. Отражението му в дисертацията показва неговата актуалност върху фона на сериозните аргументи, изведени от авторката: увеличаване броя на хората с онкологични заболявания; устойчивата тенденция към намаляване на възрастта на онкологично болелите; неблагоприятното отражение върху качеството на живота, както на засегнатия човек, така и на обкръжаващата го социална среда- семейство, приятели.

В този контекст изследването е ориентирано към преосмисляне и преодоляване на сериозни дефицити-отсъствието на изследвания, публикации, програми за социална работа с цел: запазване, укрепване и възстановяване на потребностите на болелите- физически, психически, социални, духовни.

Чрез безспорно изградените си умения за обработка на информацията Братоева е успяла да обобщи съществуващия опит и добрите практики в Америка и Европа, да обхване многопластовата холистичност на работния проблем. Теоретичната информация е селектирана по начин, който подпомага форматирането на параметрите на изследването с оглед решаването на проблема в нов практически дискурс – социална работа и подкрепа. Изследователският панел (обект, предмет, цел, задачи, контингент) е оформен с коректни формулировки, логически обвързани и в субординация с темата. Изследователските инструменти (теоретичен анализ, социологически и експериментален метод, адаптиран Въпросник за оценка на качеството на живот на СЗО и др.) са с достатъчна измеримост относно работната проблематика, подробно представени в съдържателен и процедурен план. Обективно диференцирана е изследователската програма с точни съдържателни и темпорални измерения на проблема, уточнен е терминологичния апарат. Авторката е работила с ясното съзнание за сложността на своето изследователско поле, но също така, е предвидила и съпътстващите процедурни трудности.

Анализът на емпиричните резултати е направен критично (със собствен почерк) по посока на заложените във въпросника критерии.

Експерименталният модел case management е мултилатерален: съдържа клинични, психологически и социални компоненти, а по насоченост включва социална работа с индивиди, семейства и група с оглед оказване на емоционална подкрепа; заложена е координация на качествени здравни услуги, подобряване качеството на живот; използване ресурсите на социалната сфера и здравеопазването.

Като цялост текстът е разположен в логическа композиция с ясно открити цели,

процесуални и съдържателни контури: теоретични, експериментални, приложни.

Авторефератът е в синхрон със съдържанието на дисертационния труд и представя изследването в неговата пълнота. Представените публикации (12) отразяват работната проблематика.

Приноси на дисертационния труд

1. На **теоретично равнище**: направеният комплекс от анализи за състоянието, концепциите, моделите за социална работа с лица с онкологични заболявания в европейски, национален и регионален мащаб обогатяват научната и академичната мисъл.
2. На **концептуално методическо равнище**: адаптиран и валидиран е „Въпросник за оценка на качеството на живот на Световната здравна организация“.
3. На **приложно методическо равнище**: разработен е рационален авторски Модел на социална работа с лица с онкологични заболявания, насочен към компенсиране на налични дефицити в качеството им на живот.
4. На **емпирично равнище**: моделът е проверен и апробиран чрез експериментално приложение на изследователския инструмент „Въпросник за оценка на качеството на живот на лица с онкологични заболявания“.
5. На **практико-приложно равнище**: високо оценявам стойността на въпросника като възможност да бъде включен в досието на пациентите, а моделът на социална работа case management с лица с онкологични заболявания да бъде приложен в стационарни и амбулаторни условия.

Критични бележки и препоръки

Нямам сериозни критични бележки. На мое мнение съм, че значимостта и актуалността на разработения проблем заслужават дисертационният труд да достигне до академичната общност в различни формати (помагало, ръководство за семинарни и практически упражнения) с оглед подготовката на бъдещите социални работници.

Заклучение

Основанията ми да препоръчам на уважаемото научно жури да гласува на **Евгения Трифонова Братоева-Василева** присъждане на ОНС „Доктор“ по Професионално направление Социални дейности са следните:

Първо, дисертационният труд притежава характеристиките на научно-приложно изследване и в парадигматично и семантично отношение отговаря на изискванията за присъждане на ОНС „доктор“.

Второ, авторът притежава научно-изследователска компетентност и практическа опитност, която прави изследването лонгитудинално и обективна основа за реализиране на изследователската теза и процедурата.

Трето, убедително обосновани са установените параметри на изследвания проблем, те доказват ефективността и необходимостта от социална работа с онкологично болните.

05. 05.2020
Стара Загора

Изготвил становището:.....
/доц.д-р Стефка Динчийска/